

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ

19.08.2024 г.

Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив

- bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news, Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив
- pronewsdobrich.bg, Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив
- bta.bg/bg/news/bulgaria/regional-news, Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив
- bta.bg, Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив
- dariknews.bg

Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив. Земетресение с магнитуд 3,6 по Рихтер е регистрирано край Пловдив. Това показва информация на интернет страницата на Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) при Българската академия на науките (БАН). Трусът е регистриран в 20:18 часа. Епицентърът е на 9,9 км. от Куклен, Пловдив и 134 км. от София.

Регистрираха 3 земетресения за няколко часа в България

- webcafe.bg

Три земетресения бяха регистрирани в България в късния следобед на неделя.

Първото от тях е било отчетено край Своге в 17:07 часа, като силата му е била 2,7 по Рихтер, а дълбочината - 10 км, показват данните на Националния институт по геофизика, геодезия и география към БАН.

Епицентърът на труса е бил на около 12 км от Своге и на 26 км от София. В столицата почти не е бил усетен.

Регистриран е и лек трус със сила 2,5 по Рихтер на 15 км югоизточно от Благоевград, относително по същото време. Дълбочината на епицентъра е 10 км.

Най-силно е било третото земетресение. То е станало в 20:18 часа на 17 км от Пловдив и на 13 км от град Стамболийски.

Неговата сила е била 3,4 по Рихтер, отчитат от Европейския сеизмологичен център.

Събитията днес - ЛИК

- bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news

КАЗАНЛЪК - Постерна изложба "Доспехите на тракийските воители" (до 30 септември) започва в Културно-информационен център. Експозицията е от 16 постера, които представят резултатите от изложбата "Доспехите на тракийските воители", показана в Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките в периода 21 април 2022 г. - 29 януари 2023 г.

Световната здравна организация обяви маймунската шарка за извънредна ситуация от международно значение, каза проф. Радостина Александрова

БТА

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/science/727020-svetovната-zdravna-organizatsiya-obyavi-maymunskata-sharka-za-izvanredna-situats>

Рециклиране на блистери и производство на водород в промишлени количества предлагат родни учени

- [3e-news.net](https://ze-news.net)

Технологията е безотпадна, няма аналог у нас и е приложима за почти всеки съдържащ алуминий отпадък, уверяват изобретателите

Изходна суровина и крайни продукти от рециклиране на блистери.

Източник на снимките: Ива Иванова.

Иновативна безотпадна технология може да разгражда хиляди тонове отпадъци от фармацевтичната индустрия и бита на съставните им продукти и да генерира чист водород, без електролизьори и разходи за производството му. Става въпрос за съдържащи алуминий отпадъци, в които няма хартия и нов метод за рециклиране, създаден по заявка на българската фирма РОНИС ЕООД в Института по обща и неорганична химия на БАН.

Фирмата вече е изградила пилотна инсталация за проиграване на процеса в близки до реалните условия и очакванията са до края на септември да бъде пусната в действие. Ще стартира с отпадъци от блистери. Предвижда се и включване към

оборудването на съоръжение за компресия на водород. От РОНИС проявяват специален интерес към компресор, създаден в друг институт на БАН - Института по електрохимия и енергийни системи.

Как от идеята за рециклиране на блистери стигат до съхранение на водород, разказаха пред ДИР БГ изобретателят на метода доц. Иван Узунов от ИОНХ – БАН, който е специалист по “Технология на неорганичните вещества” и възложителят от фирмата инж. Минко Микренски, който е и математик, бивш преподавател по „Математическо моделиране“ и „Физика на твърдото тяло“ в МЕИ София (сега ТУ София). Те ни заведоха в лабораторията, където многократно е изпробвана и проверявана новата технология и видяхме изходните и крайните продукти от процеса – блистери с фолио, извлеченият алуминиев хидроксид, заприличал на купчинка сол и оголени блистери - остатъчната пластмаса. Ето подробности за постижението:

Предизвикателството

Проучване на фирма РОНИС показва, че при опаковането на лекарства в блистери, само в един завод от една поточна линия се натрупват 2 тона отпадък от блистери дневно. Съдържанието на пластмасата в тях е около 86%, на алуминия е минимум 14%. Но идеята да се рециклират се сблъсква с проблема, че не може да стане по общоприетите технологии, тъй като пластмасата носи със себе си метал и обратно – металът не може да бъде използван като скрап, защото носи със себе си пластмаса.

Гарантираният бонус

Фирмата не се отказва от идеята си за рециклиране на отпадъка, отделян при опаковането на лекарства в блистери - търси съдействие от Института по обща и неорганична химия на БАН и доц. Иван Узунов успява „да я облече в наука“ и доказва, че този отпадък може да бъде разделен на съставните си компоненти, а получените продукти от него - да намират практическо приложение.

Доц. Иван Узунов, ИОНХ-БАН.

Той разработва няколко варианта на процеса, два от които – най-рисковите, представя по време на четвъртото издание на форума „Наука за бизнес“, другите остават търговска тайна на фирмата – възложител, която вече планира патентоване на ноу-хауто.

Подходът, който доц. Узунов избира се базира на свойствата на алуминия да взаимодейства с алкални основи, алкални карбонати или бикарбонати, при което преминава в разтворима форма, което гарантира изчистването на пластмасата.

Технологично процесът е свързан с отделянето на водород и то много голямо количество, което е допълнителен плюс. „Не само, че ще върнем алуминия и ще рециклираме пластмасата, но се отделя енергоносител в много сериозно количество - чист водород, без да се влагат допълнителни разходи за производството му. Това е страничен продукт, изключително ценен и е всъщност „черешката на тортата“ в технологията, изтъкна доц. Узунов.

„На 54 грама алуминий се отделят 67 литра водород. Ако минем в по-високата дименсия, например – килограми, тези 67 литра стават 67 кубически метра“, уточни той.

Проведените експерименти потвърждават, че всичко, отделяно в процеса, е практически приложимо: чист алуминиев хидроксид, от който се получава алуминеев оксид или алуминий; пластмаса, годна за рециклиране и чист водород. Дори матерната луга и отпадните води, използвани за миене на утайки не се изхвърлят, тъй като носят част от реактивите и се връщат отново в ре-цикъл, т.е. може да се осъществи напълно затворен процес, добави изобретателят.

Водород и ток от блистери?

От 9 кг. алуминий, получен от отпадък от блистери, ще се получи 1.008 кг. водород, без да се влага никаква енергия, изчисли доц. Узунов. Поинтересувахме се дали фирмата, която комерсиализира неговия метод, предвижда съоръжение за съхранение на водород и генератор за ток. Представителят ѝ - инж. Микренски потвърди, че всеки потребител на технологията би могъл да се дооборудва и с турбина и да произвежда електроенергия от водорода, който ще получава като бонус в процеса.

Коментирайки как се използва водородът за производство на ток, той изрази съмнения в ефективността на електролизата: „За да се получи 1 кг. водород трябва да се преработят 9 литра вода и се използват от 53 до 59 киловата ток, отделно идва и оскъпяване от разходите за оборудване, а от 1 кг. водород се произвеждат 33 киловата ток. Някаква разлика да усещате? Вода няма, така че, залитането по електролизатори не ми се струва много перспективно“.

Инж. Микренски съобщи, че от фирмата му проявяват интерес към създаден в ИЕЕС-БАН водороден компресор и че искат да го изпробват в реални условия, за да преценят дали е подходящ за изгражданата в момента пилотна инсталация за рециклиране на блистери. „Просто искам да го видя как работи не на електролиза, а при нашия процес“, посочи той и добави, че първо ще уточнят каква е чистотата на

отделяния при рециклирането водород, тъй като от характеристиките му зависят и цена, и начин на приложение.

Той поясни, че водородът има много приложения в различни области, в зависимост от чистота, количество, транспортиране и др. Чистотата му може да покрива 6 степени на чистота. Най-чистият може да се използва в определени среди за направата на специални сплави и има много други приложения. В хранителната индустрия се изисква средна чистота и там също са най-различни приложенията, например за хидрогениране на мазнини и пр.

Пилотната инсталация

„Чисто технически е готова вече цялата инсталация в тестов образец за рециклиране на блистери. Изчакваме компресора“, събщи инж. Микренски и уточни, че стартират с не в голям обем реактори – 60 литра, тъй като процесът няма аналог у нас и има много тънкости. „В България почти няма високо алкални филтри и се наложи да ги преправям. Имаме и грешки, естествено. Първите реактори ги хвърлихме“, сподели той и изрази надежда до края на септември инсталацията да бъде пусната в действие. „Дори да не се окаже подходящ компресорът, който харесахме, ще внесем друг“, решен е предприемачът. Той обясни, че искат да направят инсталация в малък мащаб, за да отстранят евентуални дефекти и да може да се демонстрира процеса, защото е най-добре да се види.

Според плановете на фирмата му, скоро ще бъде задвижена заявка за полезен модел и патент. Засега подробната технология не се публикува.

Инвестицията е изцяло на фирмата, но засега от РОНИС не съобщават от какъв порядък е, а по въпроса дали имат нужда от подкрепа за довършване на планираното, инж. Микренски заяви: „Засега издържаме“.

Опасности и условия

Инсталацията не е взривоопасна, категоричен е инж. Микренски, а за процеса, доц. Узунов отбеляза, че има доста уловки и е опасно да се опитва някой, без познания в областта, да го възпроизведе.

Проблем е и разделното събиране на отпадъците от блистерите на PVC-основа от другите, които са на полиетиленова основа. Това се налага заради обстоятелството, че двата вида пластмаси се рециклират по различен начин. На всеки рулон, от който се щамповат блистери, е обозначено каква е основата им и трябва заводите-производители да събират отпадъците разделно. Складирани на бали като отпадък, те са неразличими и неразделими.

Съдържанието на алуминий в блистерите не е проблем – и 1% да е, и 80% да е, процесът е такъв, че алуминият ще бъде напълно разтворен. „По принцип процесът, който разработихме, е приложим за всеки съдържащ алуминий отпадък, не само блистери – кенчета от бира, от безалкохолни напитки, тубички от паста за зъби и пр. – за всичко, в което няма хартия“, отбеляза доц. Узунов.

Ползите от иновацията

Идеята на фирмата е изключително иновативна, а процесът, който ще използват не замърсява околната среда и не създава допълнително отпадъци, коментира доцентът. В крайна сметка, процесът осигурява 100% рециклируемост на двата компонента на блистерите – алуминия и пластмасата. Отделя се енергоносител, който не е без значение – чист водород и то в голямо количество, без допълнителни разходи, без електролизи, катализатори, разходи на вода и ток за производството му, изтъкна той.

И продължи да изрежда още предимства - схемата не е сложна, технологично не се изисква някакво специално оборудване и не е енергоемка – не се работи при високи температури и налягане. Освен това, технологията е безотпадна, не се отделят никакви вредни емисии и не се замърсява околната среда.

„Идеята се реализира и с активното съдействие на проф. Даниела Ковачева, ръководител Лаборатория и доц. Петър Цветков от лаборатория "Кристалохимия на композитни материали" - специалистите, които установяваха какъв продукт съм получил по моите рецептури, след всеки експеримент“, отбеляза изобретателят. По думите му, това е пример за научна работа в екип от специалисти в различни области.

Според доц. Узунов тази разработка е показателна и за ефективно сътрудничество между науката и бизнеса. „Това е правилният път – когато бизнесът търси от учени решения и се обръща към специалисти в тази област, а не ние да разработваме нещо, което да предлагаме, без да сме сигурни че ще предизвика интерес“, коментира той.

Донякъде принос за успешната колаборация инж. Микренски видя и в обстоятелството, че самият той, преди да се заеме с бизнес, е бил преподавател и научен работник.

Като най-голяма полза от разработката, той посочи възможността да се оползотворява натрупвания всекидневен отпадък от PVC рулоните с алуминиево фолио. Това е огромен обем отпадък, който не се рециклира. Депонира се в бали и замърсява околната среда, а представлява ценен ресурс, изтъкна той. „Видях как

PVC-то старее, троши се от ултравиолетовите лъчи и се изхвърлят тези блистери. Така ми дойде идеята дали можем да го използваме и ето - доц. Узунов направи технологията, а аз я облякох в „тенекия“ – в готов продукт“, заключи предприемачът – инициатор на разработката.

[Доц. Камен Козарев: Ще изследваме Слънцето от Антарктида](#)

- bgnes.bg

Изследването на Слънцето и неговата активност е много важно за живота на Земята. Слънцето е най-близката до нас звезда, която обуславя целия живот в Слънчевата система, на Земята и изобщо динамиката като цяло в нашата система. Изследването на Слънцето и неговата активност е много важно за живота на планетата, както и за нашите пориви за пътуване извън границите на земната атмосфера.

Това заяви в интервю за БГНЕС астрономът доц. Камен Козарев от Института по астрономия с Национална астрономическа обсерватория (ИА с НАО) на Българската академия на науките (БАН).

Доц. Козарев е ръководител на първия български полярен астрономически научноизследователски проект, наречен „Въздействие на слънчевата активност върху йоносферната динамика и потоците високоенергетични частици над Антарктида“, който ще се осъществи през 2024 – 2025 г. на територията на Българската антарктическа база на остров Ливингстън.

„Това е един много нов по своя вид проект, който за първи път обединява усилията на Националния център за полярни изследвания на Българския антарктически институт с нашите усилия да развиваме астрономията в България. Идеята се роди преди 2 години, когато започнахме да си мислим дали няма да е възможно да разположим астрономически инструменти в близост или в нашата полярна база на остров Ливингстън“, каза доц. Козарев.

Съмишленици има в лицето на Технически университет – София и на Висше военноморско училище „Н. И. Вапцаров“ – Варна. Проектът е одобрен за финансиране в началото на 2024 година, като в рамките на година и половина той ще бъде осъществен.

„Планираме да изпратим един изследовател от Техническия университет в базата на остров Ливингстън в края на тази година, където той ще разположи, тества и реализира експериментите, които сме планирали“, съобщи астрономът.

Финансирането като за първи подобен проект не е голямо, то е в рамките на 72 хиляди лева, които обаче ще стигнат за създаването на първоначални инструменти, свързани с изучаване на слънчевата активност и космическите лъчи от базата на остров Ливингстън.

„Това финансиране включва и самите прибори, както и пътни за колегата от Техническия университет, който ще пътува в края на тази година“, уточни ръководителят на проекта.

На въпроса защо са важни изследванията на Слънцето и слънчевата активност, доц. Козарев отговори:

„Изследването на Слънцето и неговата активност е много важно за живота на Земята, както и за нашите пориви за изследване на слънчевата система и за пътуване извън границите на земната атмосфера“, добави той.

Астрономът обясни, че проектът включва няколко експеримента, които са насочени към наблюдаване и мониторинг на слънчевата активност.

„Първият експеримент се състои в наблюдаване през целия ден на Слънцето във високочестотни радиовълни, така че да можем да детектираме, когато има слънчеви изригвания“, каза доц. Козарев и поясни, че по време на антарктическото лято Слънцето е над хоризонта в продължение на около 20 часа, т.е. Слънцето ще може да бъде наблюдавано всеки ден без прекъсване в рамките на 20 часа от денонощието.

Вторият експеримент цели да използва цялата йоносфера като антена, с която учените да наблюдават кога се случват слънчеви избухвания, но в много по-ниски честоти на вълната, в порядъка на килохерци.

Всъщност, този експеримент ще включва няколко пасивни антени, които наблюдават радиоизточник на много голямо разстояние, за да се определи как се променя, как реагира йоносферата на слънчевите избухвания, като планираме наблюдения едновременно от България, от Ирландия и от Антарктида, така че да можем да триангулираме и да видим какви са разликите в нашите наблюдения от три различни точки“, каза още астрономът.

Към тези експерименти ще бъде добавен и магнитометър, който ще бъде поставен на място в базата, за да може да се определи какви са промените в магнитното поле по време на геомагнитни бури.

„Последният експеримент, който също е много интересен, цели наблюдаването на космически лъчи“, заяви доц. Козарев и обясни, че това са частици, обикновено

заредени с много висока енергия, които попадат в атмосферата по магнитните силови линии на земното магнитно поле.

По думите му по-големи потоци от тези частици се наблюдават по време на слънчеви изригвания.

„Идеята тук е отново да видим какви са потоците от космически лъчи в и около базата, а това има връзка също така и с опазването на здравето на полярните изследователи като цяло, които прекарват доста дълги периоди от време в базата, понеже космичните лъчи, всъщност, могат да предизвикат и радиация и свързани с това здравни последици“, подчерта той.

Астрономът отбеляза, че на повърхността на Земята космическата радиация е доста ниска.

„На повърхността това по принцип не е голям проблем, но в близост до полюсите и тези полярни области частиците, които се образуват по време на слънчеви изригвания, по-лесно си проправят път до земната атмосфера и затова там потенциално има по-висок риск за излагане на подобни частици. Ние целим засега чисто физично да видим какъв е фонът от космически лъчи“, допълни той.

Доц. Козарев е категоричен, че този проект е само едно начало.

„Имаме големи планове за изграждане на допълнителни астрономически експерименти и се надявам да продължи нашето страхотно партньорство с Националния център за полярни изследвания и с Българския антарктически институт и в бъдеще да идентифицираме нови интересни експерименти, интересни наблюдения, които могат да се осъществяват от нашата база в Ливингстън“, заключи той. | БГНЕС

[Министерството на културата проверява състоянието на къщата на Антон Дончев](#)

- dnesbg.com

След публикация на „Янтра ДНЕС“ и въпрос на Димитър Николов

Министерството на културата разпореди проверка на състоянието на къщата на Антон Дончев във Велико Търново. Това стана след отправен от парламентарната трибуна въпрос на народния представител Димитър Николов. В рамките на парламентарния контрол той предупреди, че къщата на писателя в старата столица е в окаяно състояние – превърната е в свърталище на клошари и е заплашена от самосрутване. Регионалният инспекторат по опазване на културното наследство във

Велико Търново досега не е проверявал имота, тъй като преди отправения въпрос на Димитър Николов не са подавани официално при тях сигнали. Отскоро собствениците са нови, като на тях ще бъде направено предписание да се погрижат за къщата. „За да можем действително да се погрижим за нашето материално културно наследство, имаме нужда със съвместни усилия да преведем законодателството в рамки, които ще позволят адекватно въздействие върху неангажираните собственици на паметници на културата за тяхното действително опазване. Но паралелно с втвърдяването на законовите изисквания за опазването на културното ни наследство трябва да се въведат и стимули за онези, които изпълняват своя дълг към държавата и обществото и се грижат за опазването на културното ни наследство. Министерството на културата остава на разположение за съдействие в рамките на своите компетенции както за решаването на проблема с къщата на акад. Антон Дончев, така и за превантивното разрешаване на тези казуси чрез съответните нормативни промени“, беше коментарът на министър Найден Тодоров. „Новите собственици, които имат отношение към писаното слово, се свързаха с мен и уверяват, че ще се постараят да съхранят и върнат духа на писателя“, допълни и Димитър Николов. Той сподели също, че един народ без отношение към опазване на културната си памет, трудно може да говори с визия за бъдещето си. Темата за трагичното състояние на къщата на Антон Дончев стана обект на обсъждане от парламентарната трибуна, след като миналия месец в. „Янтра ДНЕС“ написа за това, че е на път да се саморазруши и в нея е пълно с отпадъци и мръсотия.

[Проф. Севдалина Турманова: Важно е да върнем желанието и интереса на младите към университетската наука](#)

- trud.bg

Визитка

Севдалина Турманова завършва висшето си образование в университет „Проф. д-р Асен Златаров“, тогава ВХТИ „Проф. д-р Асен Златаров“, специалност „Технология на полимерите“. Като редовен докторант защитава дисертация по научна специалност "Високомолекулни съединения". През годините е изминала пътя от главен асистент, през доцент, а от 2016 година, след спечелен конкурс в университета, заема академичната длъжност професор. От 2010 година е координатор на Регионален академичен център на Българската академия на науките в Бургас. Била е заместник областен управител на област Бургас, председател на Общински съвет – Бургас, а по настоящем е заместник ректор по учебната дейност в Университет „Проф. д-р Асен

Златаров“, общински съветник и председател на постоянната комисия „Наука, иновации и оперативни програми“ в местния парламент.

- Плоф. Турманова, ръководител сте на лабораторията по мониторинг на водите към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Кажете ни каква е степента на замърсяването на Бургаския залив?- Съвременните темпове на живот през последните десетилетия доведоха до широко разпространение и масова употреба на полимери, както в промишлеността, така и в домакинствата. Техните предимства са свързани с ниската им себестойност и висока устойчивост на микробиологично разграждане. Тази устойчивост от своя страна води до проблеми при генерирането на големи количества полимерни отпадъци. По данни на ООН, все още е малък относителния дял на рециклираните спрямо произведените полимери, а част от тях, които се освобождават и/или изхвърлят, водят до натрупване в околната среда. Въпреки, че морските полимерни отпадъци са признати за глобален проблем, няма достатъчно данни за степента на замърсяване в Черно море.

Краткият обзор на научните проучвания, които разглеждат замърсяването на Черно море с морски полимерни замърсители, показва, че проблемът е сериозен и е необходимо провеждане на допълнителни наблюдения, за да се изясни степента и разпространението им. Проучвания, проведени през периода от 2009 до 2020 г. се фокусират върху наличието на микрополимери в морската вода на югоизточното крайбрежие на Черно море. Изследването показва, че размерите на микрополимерите варират от 118 до 4998 μm и че най-разпространените полимери са полиетилен (44,9%) и полиетилентерефталат (25,3%). Не се забелязват значителни пространствено-времеви промени в наличието на микрополимерите в морската вода. Наличните данни от измервания са непълни и не могат да дадат ясна представа за актуалното състояние на екосистемите в региона на Черно море. Провеждането на системен планов проучвателен мониторинг ще позволи проследяване тенденцията на индикаторите, тяхната взаимосвързаност, влиянието на външния натиск, възможностите за самопочистване и устойчив екологичен отговор на екосистемата.

- Вече 14 години сте координатор на Регионален академичен център на БАН в Бургас. Какви са целите и върху какво работихте през последната Ви отчетна година.- Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Регионален академичен център на БАН“ е учредено в Бургас на 11.06.2020 г. и е правопреемник на първия в страната ни Регионален академичен център на БАН в Бургас, учреден през 2010 г. То е част от Националната мрежа от регионални академични центрове, чиято основна функция е да създадат реални условия за утвърждаването на БАН като национален

изследователски и образователен център, културно средище за развитие на духовността и националната идентичност на българските граждани.

Ръководеното от мен Сдружение провежда националната политика на Академията, а именно достиженията на българската наука да достигнат до регионите на страната ни и да се повиши ефективността на връзката между науката и стопанската практика в лицето на държавните организации и институции.

През последната година, „Регионален академичен център на БАН Бургас“, работи по два спечелени проекта, които са свързани с предоставяне на дигитални услуги в сферата на медицинските и рехабилитационни науки. Първият проект, „Развитие на дигитални умения за онлайн рехабилитационни терапии“ (e-KINE) по програма Еразъм+ има за цел да предложи решение за замяна на класическите рехабилитационни услуги с онлайн услуги, по-специално чрез изграждане на готовност за цифрово образование, развитие на цифрови компетенции и силно сътрудничество между света на образованието, доставчиците на цифрови технологии и пазара на труда. Чрез разработване на e-KINE онлайн платформа, обучаемите и обучителите ще могат да учат, преподават и съвместно да създават съдържание на електронни курсове.

Вторият проект е „Development of New Skills for Medical Students in Pandemic Context“ /e-MED-skills/, който отново е финансиран от програма Еразъм+. Мисията му е да предложи електронен курс, предоставен от платформа за телемедицина, който да е фокусиран върху симптомите, усложненията, лечението и възстановяването след COVID-19. Това ще подпомогне студентите от медицинските университети в последните години на обучението им, в придобиването на нови умения. По този начин ще дадем своя принос, за да помогнем на медицинския сектор да се възстанови от кризата, чрез внедряване на иновативни цифрови решения в съответствие със стратегическите приоритети на ЕС.

- Обикновено организирате и участвате в множество научни форуми и конференции. Разкажете ни за някои от тях.- Да, през годините Регионалният академичен център е бил организатор и съорганизатор на множество конференции, кръгли маси и лектории, където знакови лица и водещи учени на България са споделяли знания и са организирали мастер класове за студентите. СНЦ „Регионален академичен център на БАН“ подкрепи провеждането на поредно издание „Панаир на науките“, който цели да насърчи интереса към природните науки сред средношколците на Бургас. Знаете, че възпитаването на интерес и любознателност към точните науки е важна част от образователните политики на Българската академия на науките. РАЦ на БАН в Бургас отново е съорганизатор на Международната конференция „Цифрово

представяне и опазване на културно и научно наследство“, която традиционно се провежда в Бургас.

През тази година, в месеца на жената, проведохме среща на жените от науката и бизнеса. В нея взеха участие академик Никола Съботинов, председател на БАН /2008-2012 год./ и чл. кор. проф. Александър Костов – координатор национална академична мрежа на БАН. Събитието се проведе за 9-та поредна година, като партньори за пореден път бяха нашите съмишленици от Търговско индустриална камара в Бургас. До сега лекторите ни бяха винаги мъже, но през тази година за първи път поканихме две успели дами – проф. д-р Антоанета Христова и проф. д-р Мариана Димова, д-р. Те представиха теми, свързани с демография и здравеопазване. За мен е радостно, че чрез този форум имам възможността да събирам на едно място дами, които са в основата на успехите и развитието на Бургас и областта. В неговите рамки винаги се споделя важна информация и се раждат добри идеи.

Преди броени дни РАЦ на БАН дари ценна научна литература-авторска комплексна монография на Чл. – кор. проф. д-р инж. Георги Милев „Приложна геодезия – част 1. Инженерна геодезия, която се състои от 5 книги и допълнително 2 дигитални книги с общо резюмирано представяне в областта на геодезията беше предоставена на кмета Димитър Николов в знак на уважение и признателност за ролята на Община Бургас в напредъка, постигането и планираното в областта на архитектурата, устройството на територията, строителството и инженерната геодезия.

Предоставянето на научната литература се осъществи в присъствието на българския еврокомисар Илиана Иванова и областния управител проф. Мария Нейкова.

- Има ли яснота кои ще са следващите теми и лектори в следващия форум „Жени от науката и бизнеса“?- Традиционно ще проведем форума през март месец. Едно е сигурно и то е, че лекторите ни за пореден път ще бъдат учени от Българската академия на науките. В момента сме в етап на уточняване на темите, които ще се дискутират по време на срещата.

- Вие сте учен с многогодишен труд в областта на химията. Споделете какво Ви мотивира?- Да бъдеш изследовател означава да учиш цял живот, а това предполага непрекъснато обогатяване, непримиримо търсене, удовлетворение, когато бъде постигната целта и отново още по-задълбочено навлизане в конкретно изследваната материя. Винаги ме е мотивирало това, че науката дава възможност за нови идеи, за творческо мислене и позволява непрестанно усъвършенстване на всеки, посветил се на нея. Особено ми е приятно, когато до мен стои добър екип от учени, от мои докторанти и асистенти. Изключително важно е да успеем за върнем желанието и

интереса на младите хора към университетската наука. Благодарна съм и съм щастлива, че животът ме събра с колеги, които освен съмишленици и експерти на високо професионално ниво, мога да нарека и приятели.

- Проф. Турманова, до колко са верни твърденията, че консумирайки риба в организма ни попадат и вредни вещества, тъй като морските обитатели поглъщат пластмасови частици?- Наличието и разпределението на микрополимери в морската среда зависят от много фактори, като соленост на морската вода, плътност на полимера, размер и форма на частиците. Проучванията показват, че морската среда, която е по-близо до градските райони, има по-високи нива на микрополимери и водните обитатели от тези райони показват високо натрупване на микрополимери в тъканите си. Това може да доведе до нарушаване на тяхната хранителна верига, физиология и поведение. Факт е, че пластмасовите частици достигат до морските обитатели, те ги поглъщат, а след това ние ги приемаме чрез храната. Черно море е затворен морски басейн и антропогенния натиск от крайбрежието към морската екосистема е очевиден. В този ред на мисли как можем да сме сигурни, че рибата няма да поеме частици от тази пластмаса, която нерегламентирано е попаднала в морската среда? Според мен е обща отговорността в поддържането на една по-благоприятна среда на екосистемите, а между здравето и опазването на околната среда има знак за равенство. Друг проблем, който бих идентифицирала е този, че все още липсва достатъчна информираност и разумно поведение по отношение на разделното събиране на отпадъци сред хората.

- Какво, според Вас, трябва да се промени в България по отношение на науката?- Лидерите в света на науката винаги са били най-богатите и развити държави. Средствата, които те успяват да заделят за научни открития са огромни и може би затова изглежда, че техният принос е най-голям. За съжаление в България не можем да постигнем толкова високо ниво на финансиране. Според мен трябва да има последователни държавни политики за стимулиране на научно-изследователските и научно-приложните дейности при нас. По този начин ще бъде намерено решението и на друг проблем – да бъдат привлечени и мотивирани млади хора, които да се занимават с наука, при това именно тук, в България, защото техните знания, умения и постижения ни правят горди, и движат страната ни напред.